

Emne: Hjemsendelse
Afdeling: Dansk Flygtningehjælp
Udarbejdet af: DFH
Gyldighedsperiode: !8.05.2010 -

18.05.10

Hjemsendelse fra Danmark.

Dansk Flygtningehjælps holdning til hjemsendelse af afviste asylsøgere og flygtninge, som får inddraget deres opholdstilladelse.

Indledning:

Dansk Flygtningehjælp taler flygtninge og asylansøgere sag. Vi arbejder for at sikre beskyttelse og etablering af varige løsninger for verdens flygtninge og fordrevne. Dansk Flygtningehjælps indsats er baseret på humanitære principper og menneskerettigheder, herunder menneskers ret til at søge asyl.

Dansk Flygtningehjælp anerkender samtidig regeringers ret til at hjemsende afviste asylsøgere og flygtninge, som har fået inddraget deres opholdstilladelse. Hvis afgørelsen om afslag på asyl eller inddragelse af opholdstilladelsen er korrekt, er afviste asylansøgere og flygtninge, som har fået inddraget deres opholdstilladelse, mennesker der ikke har behov for og krav på international beskyttelse.

Det er således en forudsætning, at enhver beslutning om hjemsendelse sker på grundlag af en fair og effektiv asylprocedure, og at en eventuel inddragelse af en flygtnings opholdstilladelse er i fuld overensstemmelse med internationale konventioner, særligt Flygtningekonventionen. Forkerte afgørelser – herunder beslutning om for tidlige hjemsendelser – kan i sidste instans føre til ny forfølgelse af de involverede personer.

Retten til familieliv bør respekteres og mindreårige bør ikke hjemsendes i strid med hensynet til barnets tarv. Humanitær opholdstilladelse bør være en mulighed for sårbare grupper, hvor tilbagevenden ikke er forsvarligt af helbredsmæssige eller andre humanitære grunde.

Hjemsendelse skal altid være i overensstemmelse med relevante internationale konventioner, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, Flygtningekonventionen og Torturkonventionen. Derudover bør hjemsendelserne være i overensstemmelse med UNHCR's Excom.- konklusioner, samt FN's og Europarådets anbefalinger. Det internationale samfunds koordination bør respekteres, således at der

tages hensyn til etableringen af fred samt opnåelse af stabilitet og økonomisk fremgang i hjemlandet.

Hjemsendelse af flygtninge og asylsøgere vedrører generelt;

- (1) frivillig repatriering for flygtninge med opholdstilladelse i Danmark,
- (2) accepteret hjemsendelse af afviste asylsøgere og flygtninge, der har fået inddraget deres opholdstilladelse, samt
- (3) tvangshjemsendelse af afviste asylsøgere og flygtninge, der har fået inddraget deres opholdstilladelse.

Nærværende papir beskæftiger sig med de sidste to kategorier med særligt fokus på afviste asylsøgere. Accepteret hjemsendelse bruges til at beskrive personer, der selv indvilliger i at rejse hjem, men hvor et retligt påbud og trussel om eventuelle sanktioner kan have påvirket denne beslutning. Med tvangshjemsendelse forstås tilbagesendelse af personer, der ikke selv indvilliger i at rejse hjem, og hvor myndighederne derfor kan udøve fysisk tvang i forbindelse med udrejsen.

Dansk Flygtningehjælps anbefalinger vedrørende hjemsendelse.

1. **Værdighed og bæredygtighed** bør fremmes mest muligt.
2. **Accepteret hjemsendelse er at foretrække.** Uanset regeringers ret til at tvangshjemsende afviste asylsøgere og flygtninge, som får inddraget deres opholdstilladelse, så er accepteret hjemsendelse at foretrække for alle parter. Derfor bør indsatsen for at styrke accepten af hjemsendelsen intensiveres.
3. **Rådgivning, tid og indflydelse.** Afviste asylsøgere og flygtninge, som får inddraget deres opholdstilladelse, bør sikres tid og assistance til forberedelse af hjemrejsen, uvildig rådgivning samt i videst muligt omfang indflydelse på forløbet.
4. **Menneskeligt og værdigt ophold i Danmark.** Dansk Flygtningehjælp er bekymret over den stigende brug af sanktioner, så som frihedsberøvelse og fratagelse af økonomisk støtte, til at gennemtvinge hjemsendelser. Det må være et helt grundlæggende princip, at alle udlændinge sikres et menneskeligt og værdigt ophold så længe, de er i Danmark. Frihedsberøvelse bør begrænses mest muligt, asylsøgere bør tilbydes ordentlige forhold og relevant behandling, mens de er i Danmark, og deres kompetencer bør fastholdes og udvikles. Positive muligheder er i langt højere grad fremmende for bæredygtige løsninger.
5. **Økonomisk støtte.** Særligt i forhold til personer, som har opholdt sig i Danmark i længere tid eller som har særlige behov, kan økonomisk støtte i forbindelse med hjemsendelse være relevant.
6. **Reintegrationsprogrammer.** Hjemsendelsen ender ikke ved den fysiske udsendelse. Reintegrationsprogrammer er et afgørende led i at hjælpe

tilbagesendte med at genfinde en plads i deres hjemland og sikre at hjemsendelsen er bæredygtig på lang sigt.

7. **Retten til at vende hjem.** Hjemsendelse af afviste asylansøgere og flygtninge, som får inddraget deres opholdstilladelse, skal tage udgangspunkt i at de pågældende har ret til at komme "helt hjem", altså hjem til deres oprindelige bopæl. Omvendt skal hjemvendte personers eget ønske om at blive bosat og reintegreret i andre dele af hjemlandet respekteres og støttes på lige fod med hjemvenden til den oprindelige bopæl.
8. **Monitoreringsprogrammer.** Selve hjemsendelsesforløbet og de hjemsendtes reintegrationsforløb bør monitoreres. Monitorering af hjemsendelsesforløbet er med til at sikre, at hjemsendelse foregår i tryghed og på en sikker, værdig og menneskelig måde og i overensstemmelse med de grundlæggende menneskerettigheder. Monitorering af reintegrationsforløbet vil kunne dokumentere, hvorvidt hjemsendelsen har været bæredygtig og kan bidrage til udviklingen af en bedre og mere bæredygtig hjemsendelsespolitik.
9. **Hjemsendelse ved hjælp af tvang bør være absolut sidste udvej.** Enhver hjemsendelse bør foregå i respekt for de grundlæggende menneskerettigheder og på en måde, som er sikker, menneskelig og værdig. Den hjemsendte bør tidligst muligt orienteres grundigt om den forestående proces. Eskorterende personale bør have modtaget relevant træning og bør være i stand til at kommunikere med den hjemsendte.
10. **Midlertidig opholdstilladelse, hvis hjemsendelse ikke kan finde sted.** Asylsøgere, hvis hjemsendelse af forskellige grunde ikke kan realiseres, bør have en midlertidig opholdstilladelse og dermed ret til skolegang, uddannelse, arbejde m.v., således at opholdet i Danmark styrker de pågældendes muligheder for hurtig reintegration til gavn for dem selv og deres land.

Dansk Flygtningehjælps arbejde i forbindelse med hjemsendelse

- I Danmark:

Dansk Flygtningehjælp er ikke en myndighed og Dansk Flygtningehjælp deltager ikke i tvang.

Dansk Flygtningehjælp tilbyder rådgivning til alle flygtninge og asylansøgere i Danmark, herunder afviste asylansøgere.

Dansk Flygtningehjælp samarbejder med Rigspolitiet om gennemførelse af kurser for medarbejdere i Rigspolitiets Udlændingeafdeling. Kurserne indeholder træning i forskellige emner af relevans for styrkelse af værdighed og bæredygtighed i hjemsendelsen.

- Internationalt:

Dansk Flygtningehjælp er til stede i mange af de lande, hvor flygtninge og asylansøgere kommer fra, og arbejder ofte med reintegration af tilbagevendte flygtninge.

Menneskelighed er en af de søjler, som udgør Dansk Flygtningehjælps værdigrundlag. Heri ligger at menneskers ret til et liv i værdighed går forud for politik og principper. Derfor yder Dansk Flygtningehjælp, i de lande hvor vi er til stede, støtte og assistance til hjemsendte asylansøgere og flygtninge, som har fået inddraget deres opholdstilladelse, i det omfang de fornødne ressourcer er til stede og det i øvrigt er hensigtsmæssigt i forhold til de øvrige operationer.

Dansk Flygtningehjælps internationale arbejde vil videst muligt søge at kombinere støtte til hjemsendte personer fra Danmark med mere generel opbygning af landet. Dette er for at sikre at de hjemsendte forbindes med et positivt bidrag til de lokalsamfund som de skal reintegreres i, og for herigennem at styrke bæredygtigheden af hjemsendelsen.